

شورای سیاست گذاری حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

استان البرز شهرستان کرج مدرسه علمیه تخصصی زینبیه

عنوان

مستندات قرآنی خطبه ۸۳ نهج البلاغه

استاد راهنما

سرکار خانم زهرا مدرسی راد

پژوهشگر

الناز سلمانى

شهریور ۱۴۰۳

رسالة محمد

میران

شورای سیاست گذاری حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

معاونت پژوهش

استان البرز شهرستان کرج مدرسه علمیه تخصصی زینبیه

عنوان

مستندات قرآنی خطبه ۸۳ نهج البلاغه

استاد راهنما

سرکار خانم زهرا مدرسی راد

پژوهشگر

سلمانی

شهریور ۱۴۰۳

تحمیدیه

سپاس خداوندی را که حمد و ثنا تنها سزاوار ذات پاک اوست. همان‌که نازل کننده‌ی
دین مبین اسلام و آیات نورانی قرآن است. خداوندی که روزی پاک و حلال را نازل و
دستور بهره‌مندی به شکل شایسته از این نعمات را صادر کرد.

تقدیم به

روح متعالی پیامبر رحمت (صلی الله علیه آله و سلم) و اهل بیت معصوم (علیهم السلام)
و به شهیدان اسلام که خون سرخشان ضامن تداوم پیام‌های حیات بخش قرآن است.

پیشنها‌ها

در پایان لازم به ذکر است که تعداد اشارات امام به موضوعات تقوا، دنیا، آخرت و انسان در نهج البلاغه بسیار زیاد است به طوری که حدود ۱۰۰ مورد به موضوع تقوا و نکات پیرامون آن و بیش از ۳۰۰ مرتبه به مقوله دنیا و مسائل مربوط به آن و همچنین آخرت و انسان در خطبه ها و نامه ها و و سخنان حکمت حضرتش بر می‌خوریم و این ها همه اهمیت شناخت این زوایای مختلف را برای ما روشن می‌سازد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود که، ارتباط محتوایی سخنان امام علی (علیه السلام) درباره این مطالب مهم و اساسی با آیات قرآن بیشتر مورد پژوهش و مطالعه قرار گیرد. ضمناً رجوع به تفاسیر قرآن با گرایش های مختلف در آیات هم محتوا با کلام امام علی می‌تواند ما را به فهم هماهنگی و انطباق این دو بهتر یاری کند.

فهرست منابع

*قران

*نهج البلاغه

۱. ابن بابويه، محمد بن علی، الأمالی (للصدوق) - تهران، چاپ: ششم، ۱۳۷۶ش.
۲. _____، ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، قم، دار الشریف الرضی للنشر، چاپ: دوم، ۱۴۰۶ ق
۳. _____، علل الشرائع - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۵ش / ۱۹۶۶م.
۴. ابن فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۳، بیروت، دارالفکر، ۱۳۹۹ق.
۵. ابوالفتح رازی، حسین بن علی، روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی - مشهد، ۱۴۰۸ ق.
۶. افتخارزاده، محمود رضا، شرح نهج البلاغه، ناصر: مدیر، ۱۳۹۳.
۷. انصاری قرطبی، ابو عبدالله محمد بن احمد، تفسیر قرطبی، بروت، دارالفکر، بی تا.
۸. اوسطی، حسین، سیمای تقوا پیشگان، مشعر، ۱۳۷۶.
۹. ایزدی، عباس، تفسیر آیات قیام و زندگی عبرت آموز حضرت موسی، نشر زائر، ۱۳۸۷.
۱۰. آقامحمدی، یوسف، راز آفرینش انسان، انتشارات امین نگار، ۱۳۹۸.
۱۱. بیستونی، محمد، شیطان شناسی از دیدگاه قرآن، انتشارات فراهانی، ۱۳۸۵.

۱۲. تفسیر منسوب به امام حسن عسکری، مصباح الشریعة - بیروت، چاپ: اول، ۱۴۰۰ق.
۱۳. جعفری، محمد تقی، تفسیر عمومی خطبه هشتاد و سوم، تدوین و تنظیم: دکتر عبدالله نصری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۰.
۱۴. جمعی از پژوهشگران حوزه و دانشگاه، موازنه‌ی اسلامی بین دنیا و آخرت، قم، موسسه در راه حق، ۱۳۵۶.
۱۵. خمینی، روح الله، صحیفه امام، ج ۲۰، چاپ پنجم، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۸۹.
۱۶. دامغانی، ابوعبدالله حسین بن محمد، الوجوه و النظائر، تحقیق محمدحسن ابوالعزم زفیتی، مصر، احیاء التراث الاسلامی، ۱۴۱۶ ق.
۱۷. دانش نامه جهان اسلام، بنیاد دائرة المعارف اسلامی، ج ۱، در کتابخانه مدرسه فقهت lib.eshia.ir
۱۸. دانشنامه اسلامی، فهرست شرح های نهج البلاغه، wiki.ahlolbait.com، ۲۸ خرداد ۱۴۰۲.
۱۹. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، مؤسسه لغت نامه دهخدا و مرکز بین المللی آموزش زبان فارسی دانشگاه تهران.
۲۰. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ترجمه و تحقیق مفردات الفاظ قرآن، مترجم: خسروی، غلامرضا، ۴جلد، چاپ دوم، تهران، مرتضوی، ۱۳۷۴ش.
۲۱. زرکشی، محمدبن عبدالله، البرهان فی علوم القرآن، ج ۱، چاپ اول، بیروت، دار احیاء الکتب العربیه، ۱۳۷۶ق.
۲۲. سبحانی، جعفر، اصول عقاید اسلامی و نگاهی به زندگانی پیشوایان معصوم علیهم السلام، قم، انتشارات امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۸۳.

۲۳. سیوطی، جلال الدین، الدرالمشور، قم، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۴ ق.

۲۴. صفدری نیاک، مرتضی، سرای گذر، انتشارات قائم آل علی، ۱۳۹۹.

۲۵. طاهرزاده، اصغر، هدف حیات زمینی، انتشارات لب المیزان.

۲۶. طباطبائی، محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، مترجم: محمد باقر، موسوی همدانی، چهاردهم، قم: انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.

۲۷. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تهران، ناصر خسرو، ۱۳۷۲ ش.

۲۸. طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر مجمع البیان، ترجمه: فراهانی، چاپ اول، تهران: ج ۱۷.

۲۹. طریحی، فخرالدین، جامع المقال فیما يتعلق فی احوال الحدیث و الرجال، ج ۱، چاپ اول، بیروت، مؤسسه التاریخ العربی، ۱۴۳۲ ق در کتابخانه تخصصی امامت و ولایت lib.valiasr-aj.com

۳۰. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، ج ۷، چاپ دوم، قم، انتشارات هجرت، ۱۴۱۰ ق، ص ۲۲۸؛ محمد بن مکرم ابن منظور، لسان العرب، ج ۳، چاپ سوم، بیروت، دارصادر، ۱۴۱۴ ق.

۳۱. فرهودی، مهدی، عالم قبر، انتشارات بقیه الله، ۱۳۸۷.

۳۲. فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، قاموس المحيط، ج ۱، چاپ هشتم، بیروت، مؤسسه الرساله للطباعة، ۱۴۲۶ ق. در کتابخانه مدرسه فقهات lib.eshia.ir

۳۳. قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران، مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۸۳.

۳۴. قمی، علی بن ابراهیم، تفسر قمی، قم، دار الکتاب، ۱۳۶۷.

۳۵. کریمی، مرزبان، آدم انسان بشر، بی جا، اسوه، ۱۳۹۶.

۳۶. کلینی، محمدبن یعقوب، **الکافی**، ج ۱، چاپ دوم، تهران، اسلامیه، ۱۳۶۲.
۳۷. مترجمان، **ترجمه تفسیر مجمع البیان**، تهران، انتشارات فراهانی، ۱۳۶۰ ش.
۳۸. مجلسی، محمد باقر، **بحارالأنوار**، مصحح: جمعی از محققان، ۱۱۱ جلد، چاپ دوم، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق.
۳۹. محمد، ضیاءآبادی، **موعظه (راه پیشگیری از نفوذ شیطان در دل انسان)**، ۱۳۰۹.
۴۰. محمدی ری شهری، محمد، با همکاری رسول موسوی؛ **دنیا و آخرت از نگاه قرآن و حدیث**، مترجم حمیدرضا شیخی، قم: موسسه علمی فرهنگی دارالحدیث، سازمان چاپ و نشر، ۱۳۸۴.
۴۱. مصطفوی، جواد، **معرفی نهج البلاغه**، شماره ۱ ISCT، noormags.ir، ۲۵ خرداد ۴۰۲.
۴۲. مکارم شیرازی، ناصر، **پیام امیرالمؤمنین علیه السلام**، ج ۱، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۶، دارالکتب الاسلامیه، در کتابخانه قائمیه ghbook.ir
۴۳. مکارم شیرازی، ناصر، **تفسیر نمونه**، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
۴۴. مکارم شیرازی، ناصر، **کتاب معاد و جهان پس از مرگ**، قم: سرور، ۱۳۷۶.
۴۵. مهیار، رضا، **فرهنگ ابجدی**، بی جا، بی تا، در نرم افزار گنجینه نور
۴۶. نوری، حسین بن محمدتقی، **خاتمه مستدرک الوسائل**، ج ۳، قم، نشر آل البيت، ۱۴۱۵ق، در کتابخانه قائمیه ghbook.ir
۴۷. هاشمی رفسنجانی، اکبر، **تفسیر راهنما**، قم، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۶.